

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **města Chodov**, se sídlem Chodov, Komenského 1077, zastoupeného JUDr. Vladislavem Bílkem, advokátem se sídlem Klatovy, Čs. legií 143, proti žalovanému **Energetickému regulačnímu úřadu**, se sídlem Jihlava, Masarykovo náměstí 91/5, za účasti osoby zúčastněné na řízení **MARSERVIS, s. r. o.**, se sídlem Chodov, Vančurova 341, zastoupené JUDr. Michalem Zsemletem, advokátem se sídlem Plzeň, Kardinála Berana 967/8, v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 3. 2023, č. j. 62 A 89/2022 - 163, o návrhu osoby zúčastněné na řízení na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení **se z a m í t á .**
- II. Osobě zúčastněné na řízení **se u k l á d á** zaplatit soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě **3 dnů** od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanými kasačními stížnostmi se osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatelka“) a žalovaný domáhají zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Brně, vydaného v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Výrokem I. napadeného rozsudku krajský soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé v řízení vedeném žalovaným pod sp. zn. LIC-09901/2010-ERU, o zrušení licence č. 320101894 udělené stěžovatelce, a to do šedesáti dnů od právní moci rozsudku. Výroky II., III. a IV. krajský soud rozhodl o náhradě nákladů řízení.

[2] Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že podstata tvrzené nečinnosti spočívá v tom, že žalovaný několikrát přerušil správní řízení o zrušení licence č. 320101894 z důvodu nutnosti vyřešení předběžné otázky, spočívající v soukromoprávním sporu mezi žalobcem a stěžovatelkou ohledně vlastnictví (části) licencovaného zařízení, který je předmětem probíhajícího občanskoprávního řízení. Podstatou soudního sporu mezi žalobcem a žalovaným ve správním soudnictví je právě relevance probíhajícího občanskoprávního řízení o určení vlastnického vztahu stěžovatelky k licencovanému zařízení pro účely rozhodnutí ve správním řízení o zrušení licence, vedeném žalovaným ve smyslu § 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon“), a s tím související otázka (ne)opodstatněnosti postupu žalovaného, spočívajícího v přerušení tohoto řízení s odkazem na § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žalovaný je přesvědčen, že výsledek občanskoprávního sporu je rozhodující pro pokračování v řízení o zrušení licence, neboť nelze s jistotou konstatovat, zda je stěžovatelka vlastníkem (částí) rozvodných tepelných zařízení, a tedy nelze určit, zda stěžovatelka podmínky pro další držení licence ve smyslu § 5 odst. 3 energetického zákona splňuje (zda jí náleží vlastnický titul k licencovanému zařízení), či nikoli. Žalobce se naopak domnívá, že předmětný občanskoprávní spor nepředstavuje předběžnou otázku ve smyslu § 57 správního řádu, neboť s řízením o zrušení licence přímo nesouvisí, pročez jeho trvání nikterak nebrání žalovanému v zahájeném řízení pokračovat (a vydat meritorní rozhodnutí ve věci). Krajský soud dospěl k závěru, že i kdyby probíhající občanskoprávní spor nakonec vyústil v pravomocné rozhodnutí ve prospěch stěžovatelky, konstatující, že jí vlastnické právo k některým částem tepelného rozvodného zařízení skutečně náleží, nemohly by být podmínky pro další držení licence ve smyslu § 5 odst. 3 energetického zákona naplněny, neboť stěžovatelka by ani tak neprokázala uživatelský (vlastnický) titul k celému licencovanému zařízení, na jehož základě byla licence č. 320101894 původně udělena. V řízení vedeném žalovaným přitom nejde o udělení licence nové (ve vztahu k těm částem rozvodného tepelného zařízení, o nichž probíhá předmětný občanskoprávní spor), nýbrž o zrušení licence č. 320101894, jež byla udělena ve vztahu k celému rozvodnému tepelnému zařízení. Případná otázka udělení licence ve vztahu k části rozvodného tepelného zařízení by mohla být řešena eventuálně při rozhodování o udělení licence nové, nikoli při rozhodování o zrušení licence č. 320101894. Krajský soud tedy uzavřel, že skutečnost, že současně se správním řízením o zrušení licence probíhá i spor soukromoprávní o určení vlastnického práva k některým částem licencovaného zařízení, automaticky nemůže vždy vést k závěru, že jde o předběžnou otázku ve smyslu § 57 správního řádu. V nyní posuzované věci předmětné občanskoprávní řízení nepředstavuje předběžnou otázku ve smyslu § 57 správního řádu, protože (ačkoli jde o otázku, o níž nepřísluší žalovanému rozhodnout a zároveň o ní doposud nebylo pravomocně rozhodnuto) nejde o otázku, na které by přímo záviselo vydání rozhodnutí v řízení o zrušení licence č. 320101894; výsledek sporu o vlastnictví části rozvodného tepelného zařízení sám o sobě nebude určující pro posouzení vlastnictví (eventuálně jiného uživatelského titulu) licencovaného zařízení jako celku (což bude podstatné pro rozhodnutí žalovaného). Důvod pro přerušení tedy neobstojí, a proto krajský soud považoval žalovaného za nečinného.

pokračování

[3] Žalovaný požádal společně s kasační stížností o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud jeho návrh na přiznání odkladného účinku zamítl usnesením ze dne 18. 5. 2023, č. j. 3 As 49/2023 - 49.

[4] Stěžovatelka rovněž požádala společně s kasační stížností o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Uvedla, že právním následkem napadeného rozsudku je povinnost žalovaného vydat rozhodnutí v řízení, jehož předmětem má (či může) být zrušení licence stěžovatele na rozvod tepelné energie. Toto rozhodnutí nelze vydat bez posouzení otázky vlastnictví (jednotlivých částí) rozvodného tepelného zařízení. Pokud kasační stížnosti nebude přiznán odkladný účinek, bude muset žalovaný tuto otázku posuzovat sám, ač je předmětem řízení před civilními soudy již 13 let, a právě o ní probíhá řízení o dovolání před Nejvyšším soudem. Ten usnesením ze dne 27. 4. 2022, č. j. 22 Cdo 2946/2021-1425, odložil právní moc rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 20 Co 390/2020 - 1344 s tím, že stěžovatelka je „*ohrožena ve svých právech týkajících se licence na rozvod tepelné energie a odklad se nedotkne poměrů jiné osoby.*“ Z uvedeného vyplývá, že i Nejvyšší soud považuje pravomocné rozhodnutí o vlastnictví k rozvodnému tepelnému zařízení za podstatné pro rozhodnutí o zrušení licence č. 320101894, přičemž pokračování v řízení o zrušení licence by znamenalo opačný výsledek, než který Nejvyšší soud odložením právní moci rozsudku sledoval. Zrušení licence by znamenalo, že by stěžovatel nebyl oprávněn dodávat teplo do cca 5 000 domácností ve městě Chodov, které by v tomto důsledku byly ohroženy na zdraví a obvyklém životním standardu. Centrální dodávky tepelné energie lze sice nahradit decentralním způsobem vytápění, ale až v časovém horizontu několika let. Taková případná změna způsobu vytápění je nadto velkým rizikem z hlediska provozních nákladů jak pro klienty stěžovatelky (viz plynová krize roku 2022), tak pro stěžovatelku, neboť by to vedlo k její ekonomické likvidaci jednak kvůli porušení jejích smluvních závazků, jednak proto, že rozvodné tepelné zařízení stěžovatelky je bez připojených zákazníků bezcenné (přičemž po decentralizaci způsobu vytápění k opětovné centralizaci zásadně nedochází). Zrušení licence by pro stěžovatelku znamenalo nutné porušení všech jejích závazků, s čímž jsou spojeny obrovské sankce a škody; újma hrozící stěžovateli v řádu desítek milionů korun je tak závažná a reálná. Naproti tomu přiznáním odkladného účinku nevznikne ostatním účastníkům žádná újma. Žalobce nebude ani v případě zrušení licence schopen vykonávat smysluplnou činnost v oblasti dodávek energie, neboť nedisponuje tepelnými zařízeními ve vlastnictví stěžovatelky. V případě zrušení licence bude přímo a bezprostředně ohrožena ekonomická i právní existence stěžovatelky. Újma hrozící stěžovateli a jejím zákazníkům je tedy nepoměrně větší, než jaká hrozí jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku nebude ohrožen ani žádný důležitý veřejný zájem; pouze se odloží účinky napadeného rozsudku. K naplnění veřejného zájmu postačí i pozdější nastoupení účinků napadeného rozsudku, pokud nebude Nejvyšším správním soudem zrušen.

[5] Žalovaný vyjádřil s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti souhlas. Zdůraznil, že ke dni 18. 5. 2023 nebyla žádnému subjektu udělena licence pro budoucí

provozování rozvodných tepelných zařízení, které aktuálně provozuje stěžovatelka. Je pravděpodobné, že do vydání rozhodnutí o zrušení licence č. 320101894 takové rozhodnutí vydáno nebude. Až nabude případné rozhodnutí o zrušení této licence právní moci, nebude zde žádný subjekt, který by byl oprávněn zajišťovat rozvod tepelné energie, přičemž tato situace není řešitelná ani postupem podle § 12 energetického zákona, protože takový postup vyžaduje mít postavenu najisto otázku vlastnictví rozvodného zařízení. Ani postup, který žalovaný nastínil ve své kasační stížnosti, spočívající ve změně (zúžení) licence, není možný bez vyhodnocení předběžné otázky týkající se vlastnictví (části) rozvodného zařízení. Bez přiznání odkladného účinku hrozí, že rozvodné zařízení nebude nikdo oprávněn provozovat a dodávky tepelné energie tak zůstanou nezajištěny.

[6] Žalobce s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Má za to, že argumenty stěžovatelky nenaplňují podmínky přiznání odkladného účinku dle § 73 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatelka v roce 1993 uzavřela se žalobcem smlouvu o nájmu rozvodného tepelného zařízení na dobu určitou, která měla uplynout koncem roku 2018. V důsledku soudního prohlášení smlouvy za absolutně neplatnou zaniklo i omezení doby, po kterou měla stěžovatelka právo toto zařízení užívat. Stěžovatelka musí již roky vědět o zájmu žalobce převzít a provozovat předmětné zařízení; nemohla rozumně předpokládat, že jej bude moci provozovat navždy. Hrozba závažné újmy veřejnému zájmu, představovaná tvrzeným negativním dotčením odběratelů tepelné energie, nemůže nastat, neboť přerušení či zastavení dodávek tepelné energie odběratelům brání § 12 energetického zákona. Žalovaný vede od roku 2021 pod sp. zn. 06886/2021-ERU, řízení o změně (rozšíření) licence na rozvod tepelné energie č. 321734358 držitele Teplo Chodov s. r. o., tj. společnosti založené žalobcem. Bude-li licence stěžovatelky na rozvod tepelné energie pravomocně zrušena, je povinností žalovaného zajistit provozování rozvodného tepelného zařízení náhradním provozovatelem, kterým by měla být právě společnost Teplo Chodov s. r. o. Tvrzení stěžovatelky, že žalobce zrušením licence nic nezíská, vychází z jejího nepodloženého předpokladu, že vlastnická práva k předmětnému zařízení právně relevantním způsobem nabyta. Žalobce konečně citoval usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2019, č. j. 3 As 184/2019 - 91, ze kterého se podává, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by mělo být spíše výjimečné.

[7] Nejvyšší správní soud po zvážení shora přednesených argumentů dospěl k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s.

[8] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. *Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že „poskytnutí odkladného účinku má mimořádný charakter: soud tu totiž před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy” (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2003 č. j. 7 A 115/2002 - 67, č. 760/2006 Sb. NSS). V žádosti o přiznání odkladného účinku je proto nutné vylíčit individualizované a závažné okolnosti, které mimořádné vyloučení účinků pravomocného rozhodnutí odůvodňují (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016 č. j. 2 Azs 271/2015 - 32).

[10] Stěžovatelka v dané věci spatřuje újmu předně v tom, že případné zrušení licence č. 320101894 bude znamenat její ekonomickou likvidaci, přičemž hrozí také poškození na straně klientů stěžovatelky – odběratelů tepelné energie.

[11] Nejvyšší správní soud neshledal, že by stěžovatelkou uváděné důvody bylo v projednávané věci možno kvalifikovat jako „nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám“ (viz odst. [8] výše). Je totiž nutno zdůraznit, že krajský soud nerozhodoval v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, ale v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti. V takovém případě krajský soud žalovanému podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uloží rozsudkem povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení v přiměřené lhůtě, je-li žaloba důvodná. Krajský soud však nemůže žalovanému uložit, jak má v řízení rozhodnout. Také výrokem napadeného rozsudku byla žalovanému uložena toliko „povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé v řízení vedeném žalovaným pod sp. zn. LIC-09901/2010-ERU, o zrušení licence č. 320101894 udělené MARSERVIS, s. r. o., do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.“ Újma, kterou stěžovatelka v takovém rozhodnutí dle návrhu spatřuje (tj. její potenciální ekonomická likvidace a poškození jejích klientů v důsledku případného zrušení licence), tak z napadeného rozsudku krajského soudu přímo nevyplývá. Krajský soud totiž žalovanému nenařídil, aby licenci č. 320101894 zrušil, jakkoliv stěžovatelka může závěry krajského soudu, vyjádřené v odůvodnění napadeného rozsudku, takovým způsobem interpretovat. Stěžovatelkou tvrzené následky zrušení licence č. 320101894 jsou tedy za daného procesního stavu pouze hypotetické. Nadto bude mít stěžovatelka možnost podat proti jakémukoli meritornímu rozhodnutí žalovaného rozklad, kterému ze zákona obecně svědčí odkladný účinek (§ 152 odst. 1 a odst. 5 ve spojení s § 85 odst. 1 správního řádu). Proti potenciálnímu rozhodnutí o rozkladu se stěžovatelka bude moci eventuálně dále bránit žalobou ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s., v rámci které bude mít opět příležitost požádat o přiznání odkladného účinku (§ 73 s. ř. s.).

[12] Z výše uvedeného je zřejmé, že návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti není důvodný, neboť stěžovatelka neosvědčila již konkrétní a skutečnou újmu, kterou by jí měl postup v intencích rozsudku krajského soudu způsobovat. Všechny podmínky pro přiznání odkladného účinku dle § 73 s. ř. s. musí přitom být naplněny současně; proto se Nejvyšší správní soud při nenaplnění jedné z nich již nezabýval

posuzováním podmínek ostatních a návrh na přiznání odkladného účinku výrokem I. tohoto usnesení zamítl (§ 73 odst. 2 s. ř. s. *a contrario* ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí předběžné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti stěžovatelky (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[14] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32], přičemž poplatek je v takovém případě splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 citovaného zákona). Nejvyšší správní soud proto rozhodl dále tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[15] Soudní poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na přiloženém tiskopisu, nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je 1030404923.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

Nebude-li soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

V případě placení kolkovými známkami nalepí stěžovatelka vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepíše a vrátí jej Nejvyššímu správnímu soudu. Kolkové známky se nesmí znehodnocovat.

V Brně dne 25. května 2023

Mgr. Radovan Havelec

pokračování

předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

ke sp. zn.: 3 As 49/2023

podpis

↓Místo pro nalepení kolkových známek:↓